

REGISTERBLAD

Namn och datum: Krister Larsson (980627), Jeanette Erlandsson (000522)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I HALLANDS LÄN

Områdesnummer och namn: NN 40 BERG - BRÅTAGÄRDE

Kommun: Falkenberg

Karta: 5C NV

Läge:

Areal: 230 ha

Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Vågig bergkullterräng

Riksvärde

Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora	
	Äng	Flora	

Värdeomdöme: Berg-Bråtagärde utgör representativa odlingslandskap av äldre karaktär med lång kontinuitet. Odlingslandskapet vid Berg-Bråtagärde är småbrutet och här finns exempel på fossil åker, lövtäktsträd och naturbetesmarker och ängar i form av öppen hagmark, blandlövhage och träd- och buskbärande äng. Här återfinns art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som svinrot, smörbollor och slättergubbe.

Huvudkriterier:

- A Område som särskilt väl visar kulturlandskapets utveckling.
- C Område med hotade eller sårbara biotoper och arter.
- D Område med mycket rik flora.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av ex minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering av jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel.

Säkerställande:

- Naturreseptatet Yttra Berg (59 ha).

Områdets huvuddrag: Berg, Bråtagärde och Linnås är beläget väster om Ätran och är ett stort, sammanhängande område med traditionell gårdsbebyggelse i ett småskaligt och

ålderdomligt odlingslandskap med mängder av odlingssten och ängs- och hagmarker. Det omgivande landskapet är kuperat och varierande öppet och skogsklätt, till stor del med ädellövskog. Öster om Berg sluttar marken brant ner mot Ätran.

Reservatet Yttra Berg har ett ovanligt välbevarat äldre kulturlandskap med ett stort antal lämningar från tiden före skiftena. På reservatet finns en gammal gård i traditionell byggnadsstil med ursprung i 1600-talet (ex halmtak, skiftesverksteknik). Området är rikt på odlingsspår i form av stenrösen, odlingsterasser, stengärdesgårdar och äldre åkerytor. Här finns också två fågator och äldre hamlade askar och lindar. Floran i området är relativt artrik beroende dels på den äldre hävden, dels på förekomsten av den basmineralrika grönstenen i området. Bland växtarter gynnade av grönstenen förekommer bl a blåsippa, vårlök, ormbär och desmeknopp. Exempel på växtarter beroende av äldre hävd är slåttergubbe, gökärt, bockrot, svinrot, jungfrulin, kattfot, smörbollar och jungfru Marie nycklar, slätterfibbla och nattviol. Huvuddelen av i regionen påträffade buskar och träd förekommer i Yttra Berg. Karakteristiska träd i den öppna inägomarken är ek, ask och lind. Den östra delen av inägomarken, som kallas för Hagen, är bevuxen med huvudsakligen äldre ek med inslag av äldre bok och lind.

I Yttra Berg finns bland länets största sammanhängande slätterängar, med ett värdefullt inslag av hamlade träd av främst äldre lind, ask och lönn.

I Bråtagärde och Linnås är trädskiktet glest med undantag av några mindre trädgångar. Buskskiktet domineras av Rosa sp., en, hassel och slån. Fältskiktet domineras här av frisk hed- och ängsvegetation med karaktärsarter som ljung, slåttergubbe, svinrot, gökärt och ängsvädd. Inom området finns även fuktigare, låglänta partier med bl a stagg, hirsstarr, pors och myrlilja. Djurlivet är artrikt med i regionen mindre vanliga arter som hasselmus, stenknäck, nötkråka och mindre hackspett.

Anmärkningar: Länsstyrelsen har i skrivelse till Naturvårdsverket (010605 resp 010613, d.nr 240-2631-99) förtydligat att området ändrat namn till Berg-Klev Naturskog. Ligger hos NV för hantering.

Bråtagärde, Linnås 82-51 och Berg 82-52 med i Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. samt i Bevarandeprogram för odlingslandskapet i Hallands län (82-32).

Området berör område av riksintresse för kulturminnesvård nr KN 17 Bergs by.

Referenser:

Länsstyrelsen, 1988. Områden av riksintresse för naturvård - Hallands län.

Länsstyrelsen i Hallands län, 1994: Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Länsstyrelsen 1994:11. Halmstad.

Länsstyrelsen i Hallands län, 1989: Ängs- och hagmarker i Falkenbergs kommun. Länsstyrelsen 1989:11. Halmstad.

Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.

Länsstyrelsen 1993. Skötselplan för naturreservatet Yttra Berg. Upprättad 1992. Diariernr. 231-1597-90.